

גן לאומי חוף פלמחים

מסלול טיול חופי

חוף לאדם, לטבע ולמורשת

מקרבים את הטבע אליך

זו ככה
נושא אנכרת

כללי התנהגות

- הפגיעה בחי, בצומח ובדומם – אסורה! כל אבן, צמח ובעל חיים הם חלק מהטבע ואין לפגוע בהם, גם לא למטרות לימוד.
- הבערת אש מותרת במקומות המסומנים בלבד ומעץ שהובא מחוץ לגן הלאומי.
- רעש וגנרטורים - חל איסור מוחלט על הכנסת גנרטורים ומערכות שמע מכל סוג שהוא לחוף. אין להקים רעש בתחום הגן. אין אפשרות להתחבר לחשמל.
- כלבים - מותר להכניס כלבים, בתנאי שהם קשורים כל העת, על פי חוק; אסור להכניס כלבים לתחום החוף המוכרז (75 מטר מכל צד של סוכת המציל. יש סימון בשטח); ניתן לדלג על האזור מצפון ומדרום. חובה על המבקר לנקות אחרי כלבו.
- הלינה בשטח הגן הלאומי מותרת במקומות המאושרים לכך בלבד.

לדיווח על חיות בר פגועות ועל פגיעה בגן הלאומי

מוקד סביבה 6911*

להצטרפות לסיורים באזור

*בטבע (3639)

לתיאום סיורים לקבוצות באזור

דוא"ל: mh.sharon@npa.org.il

טלפון: 03-9033130

אתר רשות הטבע והגנים

www.parks.org.il

גן לאומי חוף פלמחים

טלפון: 03-7265633

בית מרים

חובבי ארכיאולוגיה מוזמנים לבקר בבית מרים – מוזיאון לארכיאולוגיה ואקולוגיה ימית בקיבוץ פלמחים הסמוך. במקום ממצאים ייחודיים שחלקם נמשו מהים. התצוגה כוללת ממצאים מהתקופה הפרהיסטורית ועד התקופה הערבית הקדומה. הביקור בתיאום מראש ובתשלום. טל': 03-9538281
www.betmiriam.co.il

גבעת חומרה – אירוס הארגמן

בגבעת חומרה, לצד כביש 4311 מקבץ מרשים של פרחי אירוס הארגמן, ובעונה (ינואר) האזור כולו מתמלא בפריחות מרהיבות של הצמח הנדיר.

מפת המסלול

ברוכים הבאים לגן לאומי חוף פלמחים

גן לאומי חוף פלמחים הוכרז בידי ממשלת ישראל בשנת 2003 והוא משתרע על פני 221 דונמים. לצד אפשרויות הנופש והבילוי בחוף המוכרז ולצדו, מרחב מרתק זה כולל שלושה ערכים חשובים:

- רכס הכורכר המערבי:** בית גידול ייחודי מסוגו בעולם, בו התפתחו מינים מיוחדים – חלקם אף נדירים – של בעלי חיים וצמחים.
- חוף ים שנתר במצבו הטבעי:** החוף היפה נותר כזה בזכות מזעור עבודות הפיתוח בו וסביבו. הוא מאכלס מיני חי וצומח רבים ואף משמש אתר קינון לצבי ים – זוחלים הנמצאים בסכנת הכחדה בכל אגן הים התיכון.

- תל יבנה-ים:** שרידי עיר עתיקה מהתקופה הכנענית התיכונה (2000-1550 לפסה"נ). את השרידים עוטפת סוללת ענק שהוקמה בתקופת הברונזה התיכונה ושרידיה ניכרים היטב גם כיום. על מצוק נישא, במעין חצי אי הגולש לים, נראים שרידים מהתקופה הישראלית (בית ראשון, 1200-586 לפסה"נ) וכן מהתקופות הפרסית (586-332 לפסה"נ), ההלניסטית (332-63 לפסה"נ), הרומית (63 לפסה"נ ועד 324 לסה"נ) והצלבנית (1099-1291 לסה"נ).

חי, צומח, דומם – רגע לפני שהטיול מתחיל

גן לאומי חוף פלמחים וסביבתו מהווים בית עבור יונקים שונים, הגדולים בהם הם צבאים, תנים, שועלים וחזירי בר. בשטח ניתן לפגוש גם במכרסמים וזוחלים האופייניים לבית גידול חולי, בהם גרבילים ומריונים לצד לטאות כח ונחשים מסוג נחש חולות וצפע ארץ-ישראלי. לאחרונה שיחררו פקחי רשות הטבע והגנים באזור שפך נחל שורק הסמוך כמה קיפודים שהובאו משיקום. על חוף הים עצמו ניתן לראות שחפים הנחים ממעופם המאומץ מעל הים וכן עורבים אפורים רבים.

רצועת החוף הרחבה, רכס הכורכר ודיונות נודדות מספקים תנאים מחיה מיטביים לעולם צומח עשיר. בשטחי החולות גדלים שיחי רותם המדבר, ושיח נפוץ אחר הוא לענה חד-זרעית – השומר על גוון ירוק רענן בכל ימות השנה. בשקעים בקרבת קו החוף גדלים צמחים המסוגלים להתמודד עם הרסס המלוח

שהרוח מביאה מהים, בהם: לבנונית ימית וחבצלת החוף, המתהדרת בפרחים לבנים, גדולים וריחניים. על מחשופי הכורכר צומחים מינים כעדעד רותמי ושיחי אטד, שהעניקו לאחד משבילי הטיול במקום את שמו.

המסלול המוצע: המסלול משולט. מתחיל לאורך מצוק הכורכר עד לתל יבנה-ים, ומשם חוזר דרך החוף לסוכת המציל.

אופי המסלול:	סיור רגלי, קצר ונוח. מסלול מעגלי.
רמת קושי:	קלה (למשפחות)
נקודות מוצא וסיום:	התחלה בפינה הדרומית-מזרחית של חניון הרכב. סיום בסוכת המציל.
אורך המסלול:	כ-2 ק"מ
משך ההליכה:	שעה-שעתיים
עונה מומלצת:	סתיו, חורף, אביב
הערה:	יש להצטייד במי שתייה

1. רכס הכורכר

תחילת המסלול בפינה הדרומית-מזרחית של חניון הרכב (עוברים את הקופה ופונים דרומה). המסלול עובר על רכס הכורכר, שצמחייה ירוקה וצפופה – אטד, פרסיון גדול ורותם המדבר – מעטרת אותו מכל עבר. כורכר הוא דיונה (חולית) שהתאבנה והפכה לסלע. החול מגיע מהים טעון בגיר. כשהגיר מומס בגשם ומתגבש מחדש, הוא הופך ל"מלט" שמלכד את הגרגרים לסלע.

צועדים לכיוון דרום-מערב על "שביל האטד" לאורך כ-600 מטרים ומגיעים אל המצוק הנישא. כאן, הכחול, הירוק והחום מתמזגים ויוצרים תחושה של טבע ציורי לעילא. ממערב ניבט הים, ומבטים צפונה ודרומה, בעיקר בימים בהירים, יחשפו חלקים נחרבים מקו החוף של ישראל – מאשדוד ואשקלון בדרום ועד מגדליה הרמים של תל אביב בצפון. ובתווך – רצועת החוף הבתולית והמפורצת של הגן הלאומי.

2. יבנה-ים: היסטוריה עשירה

יבנה-ים, אחת מערי הנמל החשובות שמדרום ליפו, היה יישוב משגשג בלבו נמל ששימש מקור פרנסה עיקרי לתושביו. ראשית ההתיישבות בו לפני כ-3,500 שנים, ובחצי האי הבולט לתוך הים התגלו שרידים מתקופת בית ראשון ומהתקופות הפרסית, ההלניסטית, הרומית והצלבנית.

הנמל שימש יעד להובלת סחורות עבור יישובים בפנים הארץ מתקופת הברונזה (אמצע האלף השני לפסה"נ) ועד לימי הביניים.

באתר יבנה-ים נערכו החל משנת 1992 חפירות ארכיאולוגיות בראשות פרופ' משה פישר מאוניברסיטת תל-אביב. בחפירות התגלו שפע של שרידים מתקופות שונות, בהם שרידי מבנה ציבור, בתי מרחץ, וילות למגורים, בתי מלאכה, מחסנים, רצפות פסיפס, מערות קבורה, בארות מים וממצאים נוספים המעידים על כך שיבנה-ים הייתה עיר מסחר שוקקת.

יורדים מהתל וממשיכים צפונה על המצוק, במקביל לקו החוף. זהו "שביל המצוק", שיביא אתכם בעוד כמה מאות מטרים אל מרכז השירות של הגן הלאומי ולסוכת ההצלה. השביל עצמו נעים וקל להליכה, ומדי פעם בפעם מתפצלים ממנו שבילים זעירים שיאפשרו לכם לרדת היישר אל קו החוף ולמצוא פינת התבודדות נעימה מול המים. על סלעי הכורכר צומחים קריתמון ימי - צמח בשרני בעל תפרחת סוככית בצבע צהוב – ונר הלילה החופי – צמח בעל פרחים צהובים וגדולים, הנפתחים בערב. נר הלילה החופי הוא צמח גר בארצנו, שהגיע מחופי אמריקה.

3. כל סוף הוא התחלת טיול חדש

בסופו של המסלול אתם יכולים להחליט אם להמשיך בטיול או לעצור לפיקניק או לרחצה בים (בעונה). המשך המסלול על קו המים, לכיוון צפון. במקום שבו הופך החוף להיות צר במידה ניכרת, שלט יורה לכם לפנות ימינה (מזרחה), אל "שביל הסוללה" המספק תצפיות פנורמיות נהדרות. השביל עובר בציורי העבר שהקיפו את יבנה-ים, ובשעות הבוקר או בין הערביים יש סיכוי אפשרי לפגוש חלק ממיני בעלי החיים המאכלסים את הגן הלאומי. המסלול מוביל דרומה על ראש הסוללה ומתחבר עם הקצה הצפוני של חניון כלי הרכב.

המלצות לטיולים ואטרקציות באזור

שפך נחל שורק

גן לאומי נחל רובין (שפך נחל שורק) מתחיל בחורשת הצנחנים (על כביש 4311, קילומטרים בודדים מזרחית לחוף) ומסתיים בחוף הים מצפון לקיבוץ פלמחים. את המסלול (הלא מעגלי) ניתן להתחיל משני הכיוונים. ניתן לערוך טיול מעגלי קצר מן החורשה ועד הנחל במסלול מונגש למוגבלים בהליכה. המסלולים כוללים תצפיות מרהיבות לעבר הנחל.